

ΠΑΣΟΚ: Μοχλός εξελίξεων ο άξονας Κ. Σημίτη - Κ. Λαλιώτη

ΑΠΟ ΤΗΝ «ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ» ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΩΝ «ΚΩΣΤΗΔΩΝ»

Του ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

- Νέες ισορροπίες για την «μεταπαπανδρεϊκή» περίοδο
- Από τη «Χαλκίδα» στην «Ανάβυσσο» ● Ράγισε ο Παπανδρεϊσμός

Η πολυτάραχη 29η συνόδος της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ παρ' ότι τυπικά τέλειωσε τα ξημερώματα της Τρίτης, φαίνεται ότι... συνεχίζεται! Και σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις θα συνεχίζεται για καιρό ακόμα, αφού η «μάχη της Αναβύσσου» μεταφέρθηκε στην Χ. Τρικούπη, όπου δίνουν και παίρνουν οι ερμηνείες για το περιεχόμενο της πολιτικής απόφασης. Ο εκ των νικητών της 29ης συνόδου κ. Κ. Σημίτης ήταν σαφής στην πρόσφατη τηλεοπτική συνέντευξη που έδωσε: «*Η τελική απόφαση της Κ.Ε. είναι πάρα πολύ διαφορετική από την εισήγηση του Α. Παπανδρέου*». Αντιθέτως, άλλα κορυφαία στελέχη του Ε.Γ. επιμένουν, ότι «*το τελικό κείμενο ουσιαστικά είναι το ίδιο με την εισήγηση: άλλαξαν μόνο οι λέξεις*»...

Το βέβαιο είναι, ότι η 29η σύνοδος της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ κατάφερε τελικά λίγο-πολύ να ικανοποιήσει τους πάντες. Και «*αυτή ήταν η επιτυχία της*», σύμφωνα με τις εκτιμήσεις στελεχών του Ε.Γ. Στην πράξη, ωστόσο, αυτή η «ελαστικότητα», που παρουσιάζουν οι αποφάσεις, μπορεί να αποδειχθεί αξεπέραστο πρόβλημα. Σε τέτοιο βαθμό μάλιστα, ώστε στην επόμενη σύνοδο να χρειαστεί να ψηφιστεί τι αποφασίστηκε στην προηγούμενη!

Ωστόσο, στις αποφάσεις της συνόδου, αλλά και στη σύνθεση του νέου Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ, εμφανίζονται ανάγλυφες ορισμένες σημαντικές εξελίξεις, οι οποίες υπό προϋποθέσεις μπορούν ν' αποδειχθούν καθοριστικές για το μετα-Παπανδρεϊκό μέλλον του ΠΑΣΟΚ.

ΤΟ ΠΙΟ σημαντικό από τα νέα στοιχεία που προέκυψαν είναι ο σχηματισμός του άξονα Κ. Σημίτη - Κ. Λαλιώτη. Η «*συμμαχία των Κωστήδων*» δημιουργεί νέα δεδομένα για τις εσωκομματικές ισορροπίες του ΠΑΣΟΚ, αφού καταφέρει να εξασφαλίσει την υποστήριξη και των «*αριστεροστροφών*» και των «*κεντροδεξιοστροφών*» εκσυγχρονιστικών δυνάμεων του ΠΑΣΟΚ. Σε συνδυασμό μάλιστα με την αποδυνάμωση του Γ. Γεννηματά, ο νέος ηγεμονικός άξονας που διαμορφώθηκε, διεκδικεί με αξιώσεις να επικρατήσει κατά κράτος στην εσωκομματική κούρσα για τη διαδοχή και το πολιτικό προφίλ του ΠΑΣΟΚ.

Στο σενάριο που ήδη συζητείται μεταξύ των στελεχών του ΠΑΣΟΚ, η θέση του προέδρου «*προβάρεται*» στα μέτρα του Κ. Σημίτη και η θέση του γραμματέα του Κινήματος στα μέτρα του Κ. Λαλιώτη. Ο συνδυασμός των δυο αυτών κορυφαίων στελεχών, εκτιμάται ότι μπορεί να εκφράσει το μεγαλύτερο μέρος των ετερόκλητων δυνάμεων που εξακολουθούν να συσχετίζονται κάτω από την τριζούσα στέγη της Χ. Τρικούπη. Η συγκολλητική ουσία της προσέγγισης Λαλιώτη - Σημίτη αποτελείται από τρία συστατικά:

● Τη συμφωνία τους ότι το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί πλέον να μην εκσυγχρο-

νιστεί.

● Τη συμφωνία τους ότι η περίοδος των αυτοδυναμιών τελείωσε. Καθώς και ότι η φύση και το μέγεθος των προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας απαιτούν ευρύτερες πολιτικές συναινέσεις για ν' αντιμετωπιστούν.

● Τη συμφωνία τους ότι ο υπ' αριθμόν ένας κίνδυνος για το ΠΑΣΟΚ αυτή την περίοδο, είναι η ολοκληρωτική επικράτηση του «*αυριανοτομ-πρισμού*»-λαϊκισμού, ως κύριου (αν όχι μοναδικού) στοιχείου της φυσιογνωμίας του.

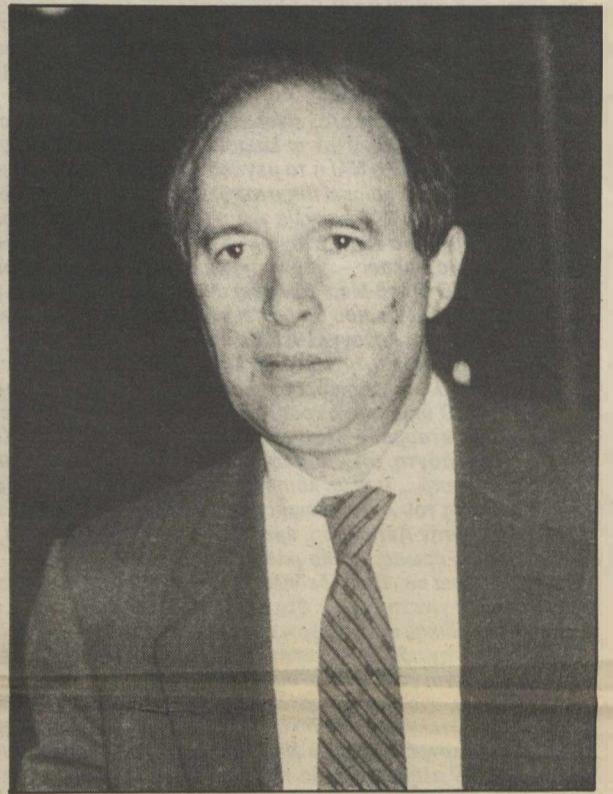
Βεβαίως, η προσέγγιση Λαλιώτη - Σημίτη δεν είναι δίχως προβλήματα. Αφού διαφέρουν οι απόψεις τους ως προς την πολιτική των συμμαχιών, που πρέπει ν' ακολουθηθεί. Ο Κ. Σημίτης, όπως άλλωστε τόνισε και στην ομιλία του στην Κ.Ε., εκτιμά ότι οι συμμαχίες του ΠΑΣΟΚ πρέπει να επεκταθούν και προς τα αριστερά και προς τα δεξιά. Ενώ ο Κ. Λαλιώτης εμμένει στην άποψη της συνεργασίας μόνο με τις δυνάμεις της Αριστεράς.

Οι εκτιμήσεις που διατυπώνονται όμως, από έγκυρες πηγές του ΠΑΣΟΚ, δεν θεωρούν ως αγεφύρωτη αυτή τη διαφορά μεταξύ των δυο ηγετικών στελεχών, «*ιδιαίτερα μάλιστα όταν είναι πολύ πιθανόν η ίδια η πράξη ν' αποδείξει ποιο εύρος μπορούν να έχουν οι συμμαχίες του ΠΑΣΟΚ*». Και ακόμα όταν και οι δυο τάσσονται υπέρ της άμεσης κατάρτησης του «*συν 1*»...

Ο παράγων - κλειδί, ωστόσο, για την τύχη του άξονα Κ. Σημίτη - Κ. Λαλιώτη, παραμένει ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου.

ΣΥΜΦΩΝΑ με όλες τις ενδείξεις ο πρώην πρωθυπουργός, αν και με επιφυλάξεις, έδωσε το πράσινο φως για τον σχηματισμό του νέου πόλου ισχύος στις τάξεις του ΠΑΣΟΚ. Και αυτό, όχι γιατί αποφάσισε να προετοιμάσει τη διαδοχή του, αλλά γιατί είχε ανάγκη στήριξης. Ο κ. Παπανδρέου συνειδητοποιεί ότι η περίοδος της πολιτικής του ασυλίας έληξε και για το κόμμα του. Το κλίμα και οι τοποθετήσεις της πρώτης μέρας της συνόδου της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ δεν είναι παρά μόνο ορισμένες ενδείξεις για τα νέα δεδομένα που ισχύουν στο ΠΑΣΟΚ. Όλο και λιγότερους εντυπωσιάζει πλέον, η ανοιχτή αμφισβήτηση των πολιτικών επιλογών του κ. Α. Παπανδρέου, από στελέχη του κόμματός του. Ενώ για πρώτη φορά τα πυρά της κριτικής που δέχθηκε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, θα αποτυπωθούν και στο χαρτί. Η ήττα στις εκλογές χρεώνεται δίχως περιστροφές στον κ. Παπανδρέου, ο οποίος στην εισήγησή του, ακροβατώντας κατά τον γνωστό του τρόπο, προσπάθησε να πείσει την Κ.Ε. ότι το αποτέλεσμα της 18ης Ιουνίου ήταν... «*και νίκη και ήττα*».

Η 29η σύνοδος της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ αποτέλεσε ασφαλώς τη μεγαλύτερη ήττα για τον κ. Παπανδρέου, από τότε που βρίσκεται στην ηγεσία

του Κινήματος. Και αυτό παρά την αλλαγή που σημειώθηκε στο κλίμα της συνόδου μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης μέρας. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η σύνοδος της Αναβύσσου ήταν «*παραγή του τέλους για τον κ. Παπανδρέου*».

«*Όσοι πιστεύουν ότι θα μπορούσε να τεθεί θέμα ηγεσίας τώρα, δεν ξέρουν τίποτα για το ΠΑΣΟΚ*», έλεγε κορυφαίο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ μετά τη συνεδρίαση.

Ο Κ. Σημίτης ήταν ακόμα πιο σαφής στη συνέντευξη που έδωσε στην ΕΤ-1: «*Στην Κ.Ε. δεν μπορούσε να τεθεί τέτοιο θέμα*». Και υπενθύμισε ότι «*το συνέδριο αποφασίζει για τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ*». Το νόημα των δηλώσεων του Κ. Σημίτη αποσαφηνίζεται ακόμα περισσότερο, αν συνυπολογισθεί το γεγονός ότι, στα πλαίσια της τηλεοπτικής αρχηγικής εμφάνισης που έκανε, απέφυγε συστηματικά ν' αναφερθεί στον αναντικατάστατο ρόλο του Α. Παπανδρέου. Αντιθέτως, δεν δίστασε να υπογραμμίσει ότι η *εποχή των αρχηγικών κομμάτων έχει τελειώσει*.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ, επίσης, της αδυναμίας του κ. Παπανδρέου να επιβάλει πλέον τις επιλογές του, είναι το γεγονός ότι για πρώτη φορά ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ *απέφυγε να κάνει πρόταση για τη σύνθεση του νέου Ε.Γ.* Φοβούμενος προφανώς την καταψήφιση της πρότασής του. Ιδιαίτερη σημασία, επίσης, αποδίδεται στο γεγονός ότι ο κ. Παπανδρέου υπαναχώρησε και στα *οργανωτικά*. Αφού οι προτάσεις του αποσκοπούσαν στην εκ των έξω ανατροπή των εσωτερικών συσχετισμών του ΠΑΣΟΚ.

Είναι εμφανές, πλέον, ότι ο Πα-

πανδρεϊσμός *ράγισε*, ακόμα και στους κόλπους του ΠΑΣΟΚ. Ενώ το σταυρικό σημείο για τον πρώην πρωθυπουργό - αν δεν αποσυρθεί εγκαίρως - θα είναι το *Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ*.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ηττημένος της 29ης συνόδου, μετά τον κ. Παπανδρέου, είναι ο Γ. Γεννηματάς. Όχι μόνο γιατί εκλέχθηκε στο Ε.Γ. 7ος, αλλά κυρίως γιατί έφυγε από την Ανάβυσσο με δυο μέτωπα ανοιχτά: και με τον Α. Παπανδρέου και με τα δίδυμα Σημίτη - Λαλιώτη.

Το πιο δημοφιλές στέλεχος του ΠΑΣΟΚ - όπως προκύπτει και από τους σταυρούς που συγκέντρωσε στις πρόσφατες εκλογές - χρεώθηκε και κατέβαλε το κόστος δυο επιλογών του.

1) Ότι δεν στήριξε τον κ. Παπανδρέου όσο και όπως αυτός ήθελε, στη διάρκεια της προεκλογικής και μετεκλογικής περιόδου.

2) Ότι δεν συντάχθηκε καθαρά με τα άλλα στελέχη του ΠΑΣΟΚ που έδωσαν την μάχη του αποκλεισμού του Θ. Τόμπρα, από τα ψηφοδέλτια του ΠΑΣΟΚ.

Παρά το γεγονός ότι ο Γ. Γεννηματάς εξακολουθεί να έχει ισχυρότατα ερείσματα στον κομματικό μηχανισμό του ΠΑΣΟΚ, η θέση του θεωρείται πολιτικά εξασθενημένη. Ο πρώην υπουργός Εργασίας, ωστόσο, δεν είναι μόνος τους στο νέο Ε.Γ. Οι Κ. Σκανδαλίδης και Γ. Σουλαδάκης θεωρούνται «*Γεννηματικοί*» αυτή την περίοδο. Ενώ ο ίδιος αφήνει να εννοηθεί ότι «*το παιχνίδι δεν χάθηκε*».

Η ισχυρότερη «*ομάδα*» αυτή τη στιγμή στο νέο Ε.Γ. είναι αυτή που στηρίζει τον άξονα Λαλιώτη - Σημί-

τη. Σε αυτήν περιλαμβάνονται εκτός των δυο, οι Π. Αυγερινός, Π. Οικονόμου (που είναι από τα ανερχόμενα στελέχη), Γ. Νικολάου, Μ. Μερκούρη, Φ. Χατζημιχάλης. Δορυφορικά σε αυτήν κινείται και ο Θ. Πάγκαλος. Ενώ ο Α. Τσοχατζόπουλος παραμένει ο πιστός «*άνθρωπος του προέδρου*».

Εκτός νυμφώνος έμειναν οι παραδοσιακοί «*κεντρώοι*». Αφού ο Γ. Αλευράς, νιώθοντας τους πόντους του πεσμένου, αρνήθηκε να θέσει υποψηφιότητα και ο Απ. Κακλαμάνης απέτυχε να εκλεγεί. Στις «*μάχιμες δυνάμεις*» παραμένουν παρά την αποτυχία τους οι Θ. Τσούρας και Στ. Τζουμάκας, ο οποίος υπέστη πόλεμο από αρκετές πλευρές.

ΛΙΓΕΣ μόνον μέρες πριν από τον καυτό Σεπτέμβριο, το ΠΑΣΟΚ προσπαθεί να ισορροπήσει στη νέα του κατάσταση. Η αίσθηση που επικρατεί στις τάξεις του είναι ότι η «*σύνοδος της Αναβύσσου*» - από την εσωκομματική σκοπιά - είναι εξίσου σημαντική, με την περίφημη «*σύνοδο της Χαλκίδας*». Ο καιρός θα δείξει αν και η δεύτερη... παραθαλάσσια σύνοδος της Κ.Ε. θα έχει από πρακτικής πλευράς την τύχη της πρώτης.

Αν δηλαδή η ανασυγκρότηση και ο εκσυγχρονισμός του ΠΑΣΟΚ θα έχουν την ίδια τύχη που είχε η πρόταση συνεργασίας προς τις προοδευτικές και δημοκρατικές δυνάμεις, που διατυπώθηκε στη Χαλκίδα και την πήραν τα κύματα του Ευρίπου. Τώρα, τα κύματα της Αναβύσσου περιμένουν να καταπιούν την πιο σοβαρή προσπάθεια ανίχνευσης της μεταπαπανδρεϊκής περιόδου, που έχει γίνει ως τώρα από το ΠΑΣΟΚ.

A.S.T